

SKÖTSELPLAN FÖR SÄTRA HASSELSKOGS NATURRESERVAT I LEKSANDS KOMMUN

SYFTET MED SÄKERSTÄLLANDE OCH SKÖTSEL AV NATURRESERVATET

Bevara biologisk mångfald.

Gynna och bevara biologisk mångfald genom att skogsområdet skyddas från rationellt bedrivet skogsbruk. På platsen råder det så gynnsamma förhållanden (närringsrik jordart och ett klimatiskt gynnat läge), att här växer rikligt med hassel och andra lövträdsarter. Området innehåller också flera arter som är klassade som hotade. För att dessa värden ska bestå och kunna utvecklas måste naturvårdssyftande skötsel bedrivas. Ett område består av bördig granskog som hyser nyckelbiotopskvalité och dessa kvalitéer ska få fortsätta att utvecklas genom fri utveckling.

Tillgodose behov av områden för friluftslivet

Friluftsliv som grundar sig på allemansrätten ska kunna bedrivas i hela reservatet, och besökare ska kunna se och uppleva områdets typiska livsmiljöer och arter samt äldre tiders markanvändning. Detta ska ske genom att stigar markeras och informationsmaterial tas fram.

PRIORITERADE BEVARANDEVÄRDEN

Hassel, rönn och de arter som är knutna till denna miljö (flera av dem är klassade som hotade) samt den naturskogsartade granskogen är de bevarandevärden som är prioriterade och vilkas utveckling reservatet ska gynna. Genom att stigar anläggs inom området råder inga konflikter mellan de båda bevarandevärdena biologisk mångfald och friluftsliv inom reservatet.

BESKRIVNING AV SKYDDSOBJEKTET SKÖTSELOMRÅDEN; MÅL OCH ÅTGÄRDER

De definierade skötselområdena framgår av skötselkarta.

Skötselområde 1: Skog med begränsad skötsel i träd och buskskikt

Beskrivning av området:

Detta skötselområde består av skiften avverkade sedan tidigare och utan att barrträd planterats. Här dominerar allehanda lövträd. Spridda granar förekommer.

Kvalitetsmål och gynnsam bevarandestatus:

Inom detta skötselområde finns de bästa förutsättningarna för att tidigt skapa lundskogsmiljöer där hasselbestånd kan dominera. Målet för området är att skapa hasselbestånd som uppnår hög ålder, död hasselved samt betryggande föryngring.

Skötselmål och föreskrifter för skötseln:

Granarna ska plantryckas eller röjas, små röjda granar kan ev. lämnas kvar, större rismängder bör dock bortforslas alternativt läggas i samlad hög där det bedöms göra nytta för det biologiska livet. Befintliga grova granar som är spridda över hygget hotar ej lövet. De ger omväxlande naturförhållanden och tillför efterhand grov död ved i soligt läge. En del björk- och aspsly ska också röjas. Förutom hassel ska sälj och rönn gynnas.

Skötselområde 2: Skog med begränsad skötsel i träd och buskskikt

Beskrivning av området

Områden som hänförs till denna skötsel utgörs av vuxen granskog med inslag av gamla björkar, gråalar och aspar. Där gläntor skapats finns hasselbuskar. Fältskiktet är frodigt med såväl, gräs, ormbunkar, örter och ris.

Kvalitetsmål och gynnsam bevarandestatus:

Målet med skötselområdet är att gynna utvecklingen av hassel och asp som växer upp i skapade luckor i den vuxna skogen. Målet är att trädslagsandelen av hassel och asp ska öka på bekostnad av granandelarna.

Skötselmål och föreskrifter för skötseln:

Skogen ska skötas genom att luckor skapas där hasseln kan etablera sig. Lämplig skötsel är att luckor (5-7 m i radie) skapas där hasseln kan etablera sig. Avverkningen ska ske vintertid och ris och avverkningsrester ska transporteras bort alternativt läggas i samlad hög där det bedöms göra nytta för det biologiska livet. Medan lövträden är lövbärande bör de träd som ska avverkas snitslas samt de buskar som ska aktas i hanteringen. Likaså bör blöta områden markeras så att de inte körs sönder. Inom blöta partier kan fri utveckling av granskogen tillåtas. Längst i väster, mot skötselområde 5 växer en isolerad grandunge, den kan avvecklas. Vid det tillfället bör

generöst med högstubbar tillskapas (> 20 st). Höga träd i närheten av bebyggda fastigheter ska tas bort så att inte vindfällan kan skada husen.

Skötselområde 3: Skog med begränsad skötsel i träd och buskskikt

Beskrivning av området

Planterad och gallrad barrskog, med inslag av vuxna björkar. Lövträd börjar etablera sig, däribland hasseln.

Kvalitetsmål och gynnsam bevarandestatus:

För skötselområdet är målet att andelen lövträd ska öka på barrträdens bekostnad.

Skötselmål och riktlinjer för skötseln:

Ytterligare utglesning kan ske av tallarna. Alla rester av träden ska forslas bort. De gamla björkarna kan sparas inte minst för att löven är önskvärda inslag i fallförnan. Branta, steniga och solexponerade partier kan frihuggas helt för att ge hassel och rönn chans att etablera sig.

Skötselområde 4: Skog med begränsad skötsel i träd och buskskikt

Beskrivning av området

Fortfarande öppen kulturmark men lövslyuppslaget är påbörjat i kanterna. I rösen står vuxna träd.

Kvalitetsmål och gynnsam bevarandestatus:

För skötselområdet är målet att andelen lövträd ska öka på barrträdens bekostnad. Frihuggning av stenrösen och spår efter tidigare markanvändning för att kulturvärden ska tydliggöras.

Skötselmål och riktlinjer för skötseln:

Uppslag av barrträd röjs bort. De vuxna granarna avverkas och borttransporteras.

Skötselområde 5: Skog med begränsad skötsel i träd och buskskikt

Beskrivning av området

Ungskog som på sina ställen är mycket tät. Såväl gran som lövträd är skogsbildande. Flera mycket stora och gamla hasselrunnor.

Kvalitetsmål och gynnsam bevarandestatus:

Målet med skötseln för hela skötselområdet är här mer långsiktig. Successivt ska barrträd och en del björk minska sina trädslagandelar medan hassel, säl, rönn och al ska öka sina andelar.

Skötselmål och riktlinjer för skötseln:

Den unga granen ska avverkas och avverkningsrester ska bortforslas alternativt läggas i samlad hög där det bedöms kunna göra nytta för det biologiska livet. Bland lövträden är det främst hassel och rönn som ska gynnas varför en försiktig röjning kan göras av unga björkar. Lövträd

lämpliga för vedlevande insekters livsmiljökrav ska skyddas och gynnas. Røjningen startar med punktvis røjning runt hasselrunnor och rönner i hela beståndet. Dessutom ska initialt ett delområde, rikt på lövuppslag och trädstore rönner, hassel, sälj och asp och omfattande cirka 2 hektar, helt befrias från gran. Området gränsar till ett annat rönnerrikt bestånd utanför reservatet

Skötselområde 6: Skog med fri utveckling

Beskrivning av området

Skötselområdet består av gammal granskog av hög bonitet som på stor andel av ytan har utvecklat nyckelbiotopskvalitéer. I sydväst finns ett lövrikt delområde.

Kvalitetsmål och gynnsam bevarandestatus:

Målet med reservatet är att gynna utvecklingen av strukturer som är av betydelse för biologisk mångfald, t.ex. död ved i olika nedbrytningsstadier och att det råder variation i trädålder och storlek. Inom det lövrika avsnittet är målet att rönner ska förnygras och finnas i alla åldrar.

Skötselmål och riktlinjer för skötseln:

Granskogen ska lämnas för fri utveckling. Inga gränser i absoluta tal vad gäller död ved och åldersfördelning är satta för eventuella skötselinsatser för att öka mängden naturskogssubstrat. Den fria utvecklingen ska på sikt försörja områdets hotklassade arter med livsmiljöer i tillräcklig mängd. Inom det lövrika området, cirka 1 hektar stort bör unggranar ryckas och röjas bort för att inte lövträden ska hotas av granarna.

För samtliga skötselområden

Skötselinsatser som syftar till att skapa uthålliga populationer av annars hotade arter strider inte mot beslutets föreskrifter.

FRILUFTSLIV OCH TURISM

Med hjälp av informationstavlor, foldrar och anläggande av stigar ska allmänhetens tillträde till området underlättas. Stigarnas placering kommer att avgöras allteftersom skötselåtgärderna tillgängliggör delområden av reservatet.

Information

Folder med översiktskarta och informationstext om reservatet produceras i länsstyrelsens regi.

Anläggningar

Anordnande av parkeringsmöjligheter.

DOKUMENTATION OCH UPPFÖLJNING

Kvalitetsmål för biologisk mångfald

Utförs av Länsstyrelsen dels inom ramen för uppföljning av skyddad natur vilket omfattar ett urval reservat med olika naturtyper och dels som underlag för utvärdering av om syftet med varje enskilt reservat uppnås.

Skötselmål och utförd skötsel för biologisk mångfald

Utförs av förvaltaren (Länsstyrelsen). Vid restaurering ska utförda åtgärder dokumenteras tillsammans med eventuella överenskommelser om framtida underhåll.

Åtgärder/anläggningar för friluftslivet

Länsstyrelsen kommer som förvaltare av naturreservatet fortlöpande se till att informationstavlor, skyltar och leder är i gott skick. Besiktningar dokumenteras. Fornlämningar efter historisk markanvändning som t.ex. odlingsrösen och fägator ska vårdas och tydliggöras med hjälp av informationsinsatser.

Övriga förvaltningsåtgärder

Dokumenteras och journalförs

Skötselkostnader

Utförs av Länsstyrelsen. Om extern intressent ansvarar för skötseln ska årlig rapportering ske till Länsstyrelsen.

SAMMANFATTNING AV PLANERADE SKÖTSELÅTGÄRDER

Skötselåtgärd	När	Var	Vem	Finans
Skötselåtgärder	Löpande	Hela reservatet	Lst	Vårdanslag
Tillsyn av skötsel	Löpande	Hela reservatet	Lst	Vårdanslag
Tillsyn av efterlevnad av föreskrifter	Löpande	Hela reservatet	Lst	Vårdanslag
Uppföljning av kvalitetsmål	Enligt program för uppföljning av skyddad natur	-----	Lst	----->

Administrativa data

Objektnamn	Sätra hasselskogs naturreservat
Objektnummer	1001724
Skyddsform	Naturreservat
Län	Dalarna
Kommun	Leksand
Församling	Leksands
Areal	29,2 ha
Fastigheter	Sätra 3:1
Markslag	Skogsmark
Prioriterade bevarandevärden: Naturtyper Strukturer	Lövrik skog, gammal granskog Hassel och rönn i alla åldrar och utvecklingsstadier, död ved, solbelyst ved

Reservatet beskrivs i bilaga 4